

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

11. De eodem argumento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

iussis obtēperat, manifestis honoris & vitæ periculis se obijcit. Hæc si seruus Dei sedulò perpēdat, quomodo non animabitur ad faciendū pro Dei amore, quod isti faciunt amore hominū, & rerū terrenarū? quomodo non libētius dura perferet ad præstandā voluntatē Dei id consulentis, quā suis cupiditatib. obsecundet ad perficiendā voluntatē diaboli? cur non faciet pro vita, quod illi faciūt pro morte? Quæ ratione negabit se posse aliquid tolerare pro pace, & gaudio spiritali animæ, gloriæq; cœlesti, cū illi eadem tolerent pro condemnatione & cruciatib. æternis.

CAPVT XI.

De aliis mediis, quibus difficultas mortificationis vincitur.

SVnt alia tria media ad superandam mortificationis difficultatē non parum idonea, nēpè odium sui, misericordia in proximos, & amor in Deū, in quorum mediōrū tractatione nō omnia, sed id tantū, quod ad nostrū institutum attinet, persequemur. Primum. n. seruus Dei dum considerat, & in mentē reuocat antea vitæ lapsus, eorūq; radices cordi suo inhærentes, sancto quodā odio exardescit in culpā, eiusq; fontē. Et quāuis non ignoret impulsore dæmone omnia facta, ac proximos sepe peccādi occasiōē præ-

præbuisse, tamē se solum culpabilē facit & reprehendit, eò quod diuina adiunāte gratia potuerit, si voluisset, oēs tentationes discutere, ac proinde primariā lapsuū suorum causā nullā aliam esse agnoscit, nisi propriā voluntatē ac vt alij auctores illi delinquēdi fuissent, se non esse illorū, sed sui ipsi⁹ tātum iudicē constitutū, quare nec iure reprehēdere posse, nisi seipsū. Similiter si qui ministeria vel officia illi deferre detrectent, vt cognati pietatē, famuli vel liberi obedientiā, proximi caritatē & iustitiā, imò iniuria palām afficiāt & inde grauius perturbetur, doleat, contristetur, succenseat, sibi soli culpā mæroris, impatiētiae, iracundię, & turbationis, non alijs adscribit. Probè. n. nouit sibi patientiæ virtutē, voce diuina cōmendatā, vee vllū tēpus esse, quo diuina opitulāte gratia eam habere non possit, ac proinde si ea careat, sua negligentia & incuria accidisse. Ex hoc autē sancto odio, quo seruus Dei lapsus suos, prauasq; inclinationes detestatur, atque ex iusto illo iudicio, quo contra se, nō alios profert sententiā, nascitur ingens desideriu, atq; anim⁹ extirpandi prauas illas inclinationes, quæ causā labendi dedēre, & vindicādi noxas, quas in se redarguit, ac proinde etiam se mortificandi. Id quod significauit Apost.

2. Cor. 7. &
ibid. Ansel.

in altera epist. ad Corinth. his verbis. *Ecce enim hoc ipsū secundū Deū contristari vos, quā- tā in verbis operatur sollicitudinē: sed defen- sionē, sed indignationē, sed timorē, sed desiderū, sed emulationē, sed vindictā in omnib. Quod,* inquit B. Anselmus, intelligēdum est de indignatione sancta, qua homo propter delicta sibi indignatur, & de mortifica- tionis pœna, qua in se illa castigat.

6. 17. & 19.

Aliud mediū pro virib. ad expugnan- dā mortificationis asperitatē necessarijs nobis suppeditāt opera misericordiæ ex- hibita proximis, vt dum famelicis eibus, nudis vestitus, ægris solatiū, in carceratis auxiliū, viduis & orphanis patrociniū cōtra oppressionē potentiū subministra- tur, inter cætera n. præmia, quæ Deus in diuinis literis promisit, hæc propter Deū facientib. vnū est, quod diuino suo auxi- lio protectur⁹ sit illos, ne facilē aut demō- nis tētationib. aut perturbātionib. animi succumbāt. Sic. n. habet Ecclesiast. *Eleemo- syna viri, quasi sacculus cū ipso, & per gratiam hominis quasi pupillā conseruabit.* Quorū ver- borum sensus est, sicut homo magnā cu- rā gerit oculorum suorū, eò quod magni eos facit: sic Deus peculiari cura tuetur gratiā eorū, qui erogāt eleemosynā in pauperes. Et infra addit. *Eleemosyna super scutū potentis, & super lanceā aduersus inimicū tuum.*

uum pugnabit, quasi diceret: Sicut homo fortis scuto & lancea defendit infirmū & debilē; sic eleemosyna à Deo impetrat, vt null⁹ hostium visibilium vel inuisibiliū homini misericordi nocere queat. Hanc vim eleemosynę operumq; misericordię & ipse Dominus apud S. Lucā patefecit: nam cum reprehendisset Scribas & pharisæos, quod nimium operæ locarēt in abluendis manib. & vasis, è quib. cibum potumūe capiebant, animæ expurgationem negligerēt, à vitijs & flagitijs, mox remedium suggerit. *Date, inquit, eleemosynā, Luc. 11.*
 & omnia mūda erunt vobis. Operibus. n. misericordiæ Deum sibi conciliare poterāt, vt daret gratiā pœnitentiā agendi, & donum iustificationis, quo peccata eorum omnia expiarētur, obtinēdi. Et quoniam Christus hic loquitur de perfecta mūditia, quæ est nō solum à peccatis lethalib⁹, sed etiam venialib. & passionib⁹, prorsus sequitur, eleemosynæ beneficio queque à nobis obtineri donū mortificandi: quandoquidē via ordinaria non nisi per mortificationem carnis perueniatur ad perfectam puritatem cordis.

Neq; verò tantū corporalia misericordiæ opera, sed spiritualia etiā eandē vim sibi vēdicant, vt rudes informare in doctrina Christiana, alijsq; rebus ad salutē

pertinentib. consiliū animæ salutare po-
 stulantib. subministrare, mœstos & affli-
 ctos cōsolari, peccātes corrigere, animos
 discordiū conciliare, verbis exēplisq; ad
 meliōrē frugē improbos reuocare, inci-
 tare ad confessionē sacramentalē, & sacrā
 cōmunionē, seriamq; vitæ superioris e-
 mēdationē; ad cōciones piasq; exhorta-
 tiones audiēdas, quib. ad cultū diuinum
 accēdatur: monere, vt patienter maleuo-
 lorum iracundorumq; hominum mores
 sustineant, vt pro omnib. hominib. Deum
 orent, pro iniustis quidē, vt ex peccatis e-
 mergāt & cōuertantur; pro iustis verō, vt
 in virtute, Deiq; cultu indies proficiant.
 Quāuis autē opera misericordiæ, quibus
 proximi corporis necessitatib⁹ succurri-
 tur magnā vim & efficacitatē habeant ad
 auxilia obtinēda pro mortificationis ex-
 ercicio, tamen ea, quib. anima immediatē
 adiuuatur, habet lōgē maiōrē. Nā vt do-
 cet S. Thō. in omnib. reb. creatis nihil est
 excellētius animæ salute, quæ cōsistit in
 clara Dei visione. Itaq; qui promouet ho-
 minē ad salutē illā, maiore beneficio illū
 afficit, q̄ si vel infirmum sanaret, vel pau-
 perem opibus locupletaret, vel etiā mor-
 tuum ad vitam reuocaret. Vnde B. Chry-
 soft. agēs de eo qui proximum à lapsu in
 peccatum seruārat. Hęc, inquit, eleme-
 na,

*Lib. 1. contra
 gent. 6. 55.*

*Orat. 4. in
 Iudæ. 5.*

na, nempe animæ facta, longè præstatioꝝ
 est eleemosyna facta corpori: immò, qd̄
 eo amplius est, anteferenda est toti huic
 corporeo mundo, Homo enim toto hoc
 mundo præstantior est, cùm illius causa
 oēs mundi partes, cœlum, elemēta, quæq;
 in ijs continentur, condita sint. Itaq; qui
 laborat in hominis alicuius peccatoris cō
 uersione, præstātius opus aggreditur, quā
 qui immensum auri pondus in sinū pau
 perum effundit. Sic loquitur Chryf. Vnde
 colligit B. Laurentius Iustinianus Patriar. *Lib. de ho-*
 cha Venetus, exponēs, quā stricta ratio *mil.*
 in extremi iudicij die exigēda sit de ope
 ribus misericordiæ corporalibus, addit
 multò strictiorem accuratioremq; reddē
 dā de spiritualibus, ad salutem animæ per
 tinentibus; sicut enim nobiliori remunc
 ratione dignæ sunt si fiant: sic, maiori ca
 stigatione quādo iustitia vel caritas po
 stulat exhibenda, prætermittantur. Sed &
 ipse B. Chrysoft. alibi docet nos per opera *Ora. con. Iud.*
 misericordiæ spiritualia, longè maiora à
 Deo dona & charismata posse consequi,
 quā per corporalia: vt si animam vnam
 extrahimus ex peccatis, nempe ob operis
 præstantiam, multò efficaciora à Deo im
 petrandā auxilia veram pœnitentiam de
 vitæ antea actæ noxis agendi, ac deinceps
 gratia Dei accepta in virtutum studio in
 dies

dies accessione facienda.

Postremum medium, quod dicebamus prodesse ad leniendā mortificationis difficultatem, est amor Dei: nam, vt loquitur

Lib. 13. conf. S. August. verus amor amaritudinem nō sentit, sed dulcedinem in eo quod facit p̄ illo quem amat, laborem autē non sentit.

In hist. relig. Refert B. Theodoretus, sanctas fœminas duas Maranam & Cirā, quas ipse Episcopus inuiserat, licet quondā locupletissimæ fuissent, & illecebris mundi enutritæ, tamen postquam diuini amoris igne accendi cœpère, tam duram asperamque egisse pœnitentiam, vt dona Dei in illis magis admiranda fuerint. Nam corpora sua cilio contacta tanto ferri p̄dere grauarāt, quantum vix robustus homo ferre posset, ingentia frigora, solisq; ardores perferebant, parū comedebant, & ieiunia in aliquod dies extrahebāt, arctissimè in 40. vsq; annum inclusæ, neminem erant allocutæ, nisi necessitas aliud postulasset. Enumeratis autē hisce mortificationibus addit: Tanto amore in Deum flagrant, dum assiduè sui sponsi cœlestis bonitatem pulchritudinemq; contemplantur, vt tormēta & labores iam dictos, pro tormentis nō habeant, sed pro materia incredibiliū cordis voluptatum, Poterat hoc loco & aliud adiungi non ignobile mediū, Diffidentia sui

sui, suarumque virium, sed de eo copiosius alibi egimus.

CAPVT XII.

Epilogus & anacephaleosis totius materie de mortificationis fructibus, & declaratio quanta sit hominis mortificati felicitas.

Vix exprimi potest verbis, ad quam felicitatem homo in hac vita pertingat, qui sedulo & serio operam mortificationi dedit. Quid enim præstabilius homini contingere potest, quam ut dum in hac carne mortali degit, viuat spiritu? dum in mudo versatur, non secundum mundi spiritum viuat, sed secundum Dei spiritum? Hoc caput & summa est virtutum omnium, exercitiorumque spiritualium, ab Apost. Paulo crebro commedatorum. Ad Galat. dicit: *Spiritu ambulate, & desideria carnis non perficietis*. Et rursus dicit: *Si spiritu viuimus, spiritu & ambulemus*. Ambulare spiritu, est in virtutibus progressum facere, ac in bonorum operum exercitatione, non ductum sequi inclinationum, passionumque naturalium, sed spiritus diuini lumē, roburque fidei & Christi gratiam. Vnusquisque enim in ijs operibus exercere se debet, quæ congruunt cum vita, quam profitetur: cum ergo homo Christianus per baptismum sit renatus, & per poenitentiam